

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önermeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/616 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORU VE CEVAPLARI**

SORULAR:

İzmir Tire'nin Başköy Mahallesi Yayla Yakası mevkiinde, jeotermal kaynak aramak için sondaj çalışmasına başlamak isteyen bir firma, İzmir Valiliği'ne ÇED başvurusunda bulunmuş, sondaj faaliyeti için bir sondaj noktası belirlenmiş ve sondaj noktasının çevresi ise sondaj alanı (ÇED alanı) olarak ilan edilmiştir. Jeotermal sondaj çalışması yapmak isteyen bir firmanın, ÇED alanı olarak belirleyen toplamda 5 bin 431 metrekairelik bölge Hazine'ye ait olup, mahalle sakinlerinin geçim kaynağı olan incir, ceviz ve zeytin ağaçlarının bulunduğu bir bölge olduğu belirtilmiştir. Çalışmalar için Tire Kaymakamlığı Mal Müdürlüğü'ne başvuran firmaya, olumlu yönde görüş bildirilmiş, proje dosyasındaki bilgilere göre; proje sahası, 1/100 bin ölçekli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı'nda orman alanı lejantında kalmaktadır. Proje için başlatılan ÇED sürecinin ardından, ÇED olumlu görüşü çıktığı takdirde, sondaj için toplamda bin 218 metrekairelik alan üzerinde öncelikle bitkisel toprak sıyırma işlemleri gerçekleştirilecek, sıyrılan bitkisel toprak, "Bitkisel toprak depo alanı" nda geçici olarak depolanacaktır. Jeotermal sondajları sonucu ortaya çıkan sondaj çamurlarının bertarafı için ise geçici depolama alanları oluşturulacak ve bunun için, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden geçici depolama izni alınacaktır.

Bu bağlamda;

- 1)Toprağın sıyırıldığı bölgede incir ve zeytin ağaçlarının kuruyacağı tartışmasız bilimsel gerçek iken mülki idare bu işleme nasıl izin vermiştir?
- 2)Sondaj çamuru hangi koşullarda nerede depolanacaktır? Çevreye vereceği zarar nasıl önlenecektir?
- 3)Jeotermalden enerji üretimi esnasında açığa çıkan buhar ve akışkanların çevrede yaşayan insan, hayvan ve bitkileri üzerinde zararları tartışmasızdır. Bakanlığınız JES'lerden enerji üretimi planlamasında doğa, insan, tarım, çevre ve ekolojik dengeyi dikkate almakta mıdır?

CEVAPLAR:

1,2- 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkındaki Kanununun 28.02.1995 tarih ve 4086 sayılı Kanunla değişik 5. maddesinde "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az üç kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez hükmüne istinaden, bu alanlarda yapılacak zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal işletmelerin yapımı ve işletilmesi Tarım ve Orman Bakanlığı'nun iznine bağlı olup, bu hüküm doğrultusunda, çevre parsellerde yaygın bir şekilde yer alan zeytinlik sahalarının zarar görmemesi açısından jeotermal faaliyetlerin yapılması uygun bulunmamıştır. "Bu doğrultuda, söz konusu proje ile ilgili olarak sürdürülen ÇED süreci; ÇED Yönetmeliğinin 6. maddesi 4. bendi uyarınca, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün 12/09/2018 tarih ve 27641 sayılı yazısı ile sonlandırılarak, iptal edilmiştir.

3-Bakanlığımızca/İzmir Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yürütülen ÇED süreçlerinde projenin mevcut çevre ve insan sağlığı üzerine yapacağı etkiler gerek Bakanlığımızca/ İzmir Valiliği'nce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yapılan değerlendirmeler gerekse oluşturulan komisyonda yer alan kurum/kuruluşların vermiş olduğu görüşler doğrultusunda incelenmekte olup, ÇED süreci içerisinde birçok veri toplanmakta, hazırlanan bilimsel raporlar ve teknik çalışmalarla çevre korumaya yönelik önlemler aldırılmaktadır.

